

Asia: Lapsiin kohdistuvan väkivallan ehkäisyn tavoite- ja toimenpidesuunnitelma vuosille 2020-2025

Pelastakaa Lapset kiittää sosiaali- ja terveysministeriötä mahdollisuudesta lausua lapsiin kohdistuvan väkivallan tavoite- ja toimenpidesuunnitelmasta vuosille 2020 - 2025 (lausuntopyyntö 3208/2019). Kiitämme lisäksi samalla siitä, että useat järjestömme asiantuntijat ovat voineet kirjoittajina vaikuttaa nyt lausuntokierroksella olevaan suunnitelmaan.

Pelastakaa Lapset yhtyy jäsenjärjestönä Lastensuojelun Keskusliiton esittämiin kantoihin, ja järjestön lausunnossaan kuvailemiin yksityiskohtaisiin ehdotuksiin ja havaintoihin.

Esitämme suunnitelman laajuudesta ja yksityiskohtaisuudesta johtuen ainoastaan yleisiä huomioita kokonaisuudesta:

- Yleisesti toteamme, että suunnitelmaluonnos on nykyisellään laaja akateemisesti rakennettu tietopaketti, joka sisältää kattavia ja yksityiskohtaisia tietoja sekä tarkkoja osiokohtaisia tavoitteita ja toimenpide-ehdotuksia monille toimijoille ja toiminnan tasoille.
- Suunnitelmasta puuttuu kuitenkin tässä vaiheessa selkeä kokoava osuus, jossa nivottaisiin johdonmukaisesti yhteen kaikkien osioiden keskeiset tavoitteet ja toimenpiteet. Tämä on ilmeisesti tarkoitus vielä kirjoittaa. Kokoava johdanto on oleellinen, koska kysymys on useampien vuosien ajalle ulottuvista tavoitteista ja toimenpiteistä, joiden yhteisvaikutuksia tulisi pystyä arvioimaan suunnitelman välivaiheissa ja päättyessä.
- Toivomme, kuten myös sisäministeriö lausunnossaan esittää, että ohjelmassa tarkennettaisiin vielä sitä, kenelle ohjelma on ensisijaisesti tarkoitettu, miten sitä seurataan ja miten sen toimeenpano rahoitetaan.
- Jaamme myös Lastensuojelun Keskusliiton huolen ohjelman toimeenpanosta: ”Toimeenpanojen osalta vastuutahot on monessa määritelty hyvin laajasti ja seurantaa ei ole kohdennettu riittävästi. Monessa osiossa toimeenpanot jäävät hyvin yleiselle tasolle. Myös se miten toimeenpanoihin on resursoitu, jää epäselväksi.”
- Yhdymme sisäministeriön huomioon siitä, että suunnitelman konkreettista käytettävyyttä voisi parantaa rakenteellisilla korjauksilla, kuten mm. lähdeluetteloiden toisenlaisella sijoittelulla, ja tavoitteiden ja toimenpiteiden selkeällä nostolla.
- Korostamme myös Lastensuojelun Keskusliiton lausunnosta suositusta siitä, että ohjelman yhteys muihin lapsia koskeviin perus- ja ihmisoikeuksia turvaaviin kansallisiin ohjelmiin ja strategioihin tulisi avata. Erityisesti ohjelman yhteyttä tulevaan lapsistrategiaan voisi pyrkiä myös avaamaan.
- Lopuksi muistutamme, että YK:n lapsen oikeuksien sopimus velvoittaa sen ratifioineita jäsenvaltioita antamaan lapsille tietoa heitä koskevista suunnitelmista ja päätöksistä. Tämä velvoittaa huolehtimaan lasten mahdollisuudesta osallistua ja saada tietoa suunnitelmasta jo sen laatimsvaiheessa, sen valmistumisen jälkeen sekä seurannan eri vaiheissa. Suositamme siksi, että suunnitelmasta laaditaan lapsiystävällinen versio, ja suunnitelman seurantaa toteutetaan jatkossa myös lasten osallisuus huomioon ottaen.